

نام و نام خانوادگی : پایه تحصیلی : یازدهم نام دزبن : ادبیات فارسی مدت پاسخگویی : ۷۵ دقیقه تعداد سوال : ۱۵ سؤال	باسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش سازمان آموزش و پرورش خراسان شمالی کارشناس سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد نام آموزشگاه : دبیرستان تیزهوشان شهید بهشتی	تاریخ امتحان : ۹۸/۰۳/۰۲ طراح : ریحانی نام کلاس : ۱۱۱
--	--	--

حضرت علی (ع) : « دانشی که تو را اصلاح نکند گمراهی است ».

(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱) معنای واژه های مشخص شده را با توجه به متن بنویسید . (۱/۵ نمره)

(الف) هر روز خُنیده نام تر گشت در شیفتگی تمام تر شد ( )

(ب) مَسحور کار خود بودم ؛ ابدأ توجهی به ماجرای شروع شده نداشتم . ( )

(ج) بدو گفت مهتر به روی دُژم که برگوی تا از که دیدی ستم؟ ( )

(چ) بر مصطفی بهر رخصت دوید ازو خواست دستوری اما ندید ( )

(ح) بوالحسن و پسرش ابوبکر سخت تنگ دست اند و اندک مایه ضیعتی دارند . ( )

(د) به مَعوفت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم . ( )

۲. املاي صحیح واژگان زیر را بنویسید . (۱/۵ نمره)

غلطیدن ، حلول صبح روشن ، سفیر گلوه ، قاطر های بارکش ، هول و حراس ، کجاوه و مهمل ، ازل تا ابد ،
مذلت و خاری ، اسرار و پافشاری

( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( ) ( )

۳. جدول زیر را کامل کنید . (۱ نمره)

فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی
گداخت				

۴. سه جمله جداگانه بنویسید که کلمه « استاد » به صورت شاخص، هسته، و مضاف الیه بکار رفته باشد . (۰/۷۵ نمره)

(الف)

(ب)

(ج)

۵. جمله زیر را مجهول کنید . (با حفظ زمان) (۰/۵ نمره)

امروز علی را در مدرسه می بینم .

۶. فعل های زیر را از لحاظ نوع ماضی و مضارع بررسی کنید . (۰/۵ نمره)

می جویند ( ) دارم می نوازم ( )

۷. در جمله زیر ابتدا هسته را مشخص نموده سپس نوع وابسته ها را بررسی کنید . (۱ نمره)

این تصورات بی انتها :

۸. نوع نقش تبعی را در جمله زیر مشخص کنید . (۰/۲۵ نمره)

پدر جلال‌الدین، محمد بن حسین خطیبی، معروف به بهاء ولد از دانشمندان روزگار خود بود .

« ادامهء سوالات در صفحهء بعد »

۱۴. با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. (۲ نمره)

خروشید و کای پایمردان دیو   بریده دل از ترس گیهان خدیو
همه سوی دوزخ نهادید روی   سپردید دل ها به گفتار اوی
نباشم بدین محضر اندر گوا   نه هرگز براندیشم از پادشا
الف) در مصراع بیت اول چه کسی می خروشد؟

ب) در مصراع اول منظور از پایمردان چه کسانی هستند؟

ج) براندیشم در بیت سوم به چه معناست؟

د) در مصراع دوم بیت اول منظور از گیهان خدیو کیست؟

۱۵. سروده هاو عبارت های زیر را به فارسی روان معنی کنید. (۴ نمره)

الف) به سال اندکی و به دانش بزرگ   گوی، بد نژادی دلیر و سترگ (۰/۵ نمره)

ب) شجاع غضنفر، وصی نبی   نهنگ یم قدرت حق، علی (۰/۵ نمره)

پ) مگو سوخت جان من از فرط عشق   خموشی است هان، اولین شرط عشق (۰/۵ نمره)

ت) رازی که خطر کنندگان می دانند   در بازی خون، برندگان می دانند (۰/۵ نمره)

ث) من قلا کردم و روزی که پیر زن نبود رفتم سر بچه اش. (۰/۲۵ نمره)

ج) آورده اند که در ناحیت کشمیر متصیدی خوش و مرغزاری نزه بود. (۰/۵ نمره)

چ) ثقت دوستان به گرم عهد تو بیفزاید. (۰/۵ نمره)

ح) من طاقت قرب ندارم و تاب آن نیارم؛ من نهایت بعد اختیار کردم که قرب را خطر بسیار است. (۰/۷۵ نمره)

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۹. مقصود شاعر از کاربرد کنایه در سرودهء زیر چیست ؟ (۵/۰ نمره)

ز رخسارش فرو می ریخت اشکی بنای زندگی بر آب می دید

۱۰. در هریک از عبارات هاو ابیات زیر آرایه های ادبی را بررسی کنید . (۱/۵ نمره)

الف) شهری که داشت خود را برای استقبال از بهار آماده می کرد ، اینک بستر فوران خشم شده بود .

(ب) در آن دریای خون ، در دشت تاریک بدنبال سر چنگیز می گشت

(ج) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می دهی کاین زمانم گوش برچنگ است و دل بر چنگ نیست

۱۱. ارکان تشبیه را در سرودهء زیر بررسی کنید . (۱ نمره)

آن چشم دل فریب تو اندر سپیده روز چون ماه روشن است در اعماق شام من

۱۲. شعر های زیر را کامل کنید . (۲ نمره)

الف) کسی کز بدی ، دشمن میهن است

.....
به چشمان من کیمیا خاک توست

ب) جغد بر ویرانه می خواند به انکار تو اَما

.....
عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد

قلمرو فکری ۸ نمره

۱۳. با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید . (۲ نمره)

این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط قلم در نهاد . تا نزدیک نماز پیشین ، از مهمات فارغ شده بود و خيلتاشان را گسیل کرده .

الف) دبیر کافی به چه معناست ؟

ب) به نشاط قلم در نهاد یعنی چه ؟

ج) معادل امروزی نماز پیشین چیست ؟

د) خيلتاشان چه کسانی بودند ؟